12 **Kaleiçi'nden Organize'ye- Yüksel Arpacı**

Kaleiçi kültürü ile yetişmiş Denizli'nin başarılı firmalarından Motif Tekstil'in ortağı Yüksel Arpacı Kaleiçi kültürünü, çocukluk anıları ve firmasının geçmişten bugüne yolculuğunu anlattı...

14 **Denizli'nin Bilişim Önderi: DOSBİL**

Denizli'de bilişim sektöründe önemli adımlar atan ve Türkiye'de marka haline gelen DOSBİL Bilgisayar'ın kurucu ortağı Mustafa Kaygın, firmanın faaliyet alanlarını ve gelecek planlarını DESİAD Gündem'e anlattı.

DESİAD GÜNDEM

www.desiad.org.tr

OCAK SAYISI 2020 / SAYI 5 ÜCRETSİZ DAĞITILMAKTADIR.

WeWALK: Akıllı Baston

Görme engellilerin daha bağımsız ve güvenli bir şekilde hareket etmelerine imkân tanıyan WeWALK, "Altın Ödül"ü Türkiye'ye getiren ilk sosyal sorumluluk projesi oldu.

SAYFA 9

YERELDEKİ YÜZÜMÜZ 2019

DESİAD, Ekonomist Dergisi tarafından belirlenen "Anadolu'nun En Büyük 500 Şirketi" sıralamasına giren Denizlili 30 firma için ödül töreni düzenledi. Bu yıl 6.'sı düzenlenen ''Yereldeki Yüzümüz'' etkinliğine New York Üniversitesi'nde Öğretim Üyesi olarak görev yapan İstatistik Ve Davranış Bilim Uzmanı Prof. Dr. Selçuk Şirin katıldı.

Etkinliğin açılış konuşmasını yapan DESİAD Yönetim Kurulu Başkanı İ.Okan Konyalıoğlu, ekonomik kalkınmanın teknolojik gelişmeler ile mümkün olduğuna vurgu yaptı.

Denizli'nin teknolojiden geri kaldığını ve küçüldüğünü söyleyen Konyalıoğlu, ''Yeni markalar üretmeliyiz. Eski köye yeni adet getirmeli artık iş yerlerini sermaye ve emekle değil bilgi ile yönetmeliyiz'' dedi.

SAYFA 10-11

Denizli Fashion Week

DETGİS tarafından organize edilen ve bu yıl 4.sü düzenlenen Denizli Fashion Week, birbirinden özel koleksiyonlara ev sahipliği yaptı.

SAYFA 3

Bir Umut var

Denizlili yönetmen Jale İncekol tarafından çekilen ve ana sponsorluğunu DESİAD'ın üstlendiği ''Bu İşte Bir Umut Var'' adlı belgesel izleyicisi ile buluştu. Galası Laodikya Antik Kenti'nde düzenlenen belgesel, 1954 yılında kapatılan köy enstitülerini konu alıyor.

İzleyici tarafından çok beğenilen televizyon dizilerinin yönetmenliğini yapan ve bir süre önce serbest belgeseller çekmeye karar veren Jale İncekol'un hayali köy enstitüleri belgeselleri çekmekti. Hayalinin ilk serisine memleketi Denizli'den başlayan ünlü yönetmenin ''Bu İşte Bir umut Var'' belgeselinin ana sponsorluğunu DESİAD üstlenirken Merkezefendi Belediyesi ve Yüksekçıta Koleji de projeye destek verdi.

SAYFA 6

Cumhuriyet'in Aydınlanma Projesi: "Köy Enstitüleri"

SAYFA 7

EKONOMİNİN İTİCİ GÜCÜ: İHRACAT

İ.Okan KONYALIOĞLU

SAYFA 2

DENİZLİ'NİN STK BİLİNCİ

İbrahim ŞENEL

SAYFA 5

EKONOMİNİN ŞAH DAMARI NEDİR ?

Aysun NALBANT

SAYFA 8

DESIADBASKI_con.indd 1 7.02.2020 11:00

Yerel Seçimler İle Göreve Gelen Belediye Başkanlarını Tebrik Ziyareti

Osman Zolan Ziyareti

DESİAD, Denizli Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Zolan'ı makamında ziyaret etti.

Ziyarete DESİAD Başkanı İ.Okan Konyalıoğlu, Dernek Saymanı İlker Başkaya, Yönetim Kurulu Üyeleri Sedat Erikoğlu ve Ekrem Ateş, Genel Koordinatör Şule Yılmaz, dernek üyeleri Sedat Doğaç, Mehmet Altuntaş ve Turan Köseoğlu katıldı.

DESİAD Yönetim Kurulu yeniden göreve seçilen Osman Zolan'ı tebrik etti. Denizli'de yaşanan gelişmeler, ekonomi politikalarının ele alındığı ziyarette, Osman Zolan'a dernek faaliyetlerine yönelik bilgiler verildi ve ortak projeler hakkında fikir alışverişi yapıldı.

Avni Örki Ziyareti

DESİAD Yönetim Kurulu, Pamukkale Belediye Başkanı Avni Örki'yi ziyaret etti.

Avni Örki'nin makamında gerçekleşen ziyarete, Başkan İ. Okan Konyalıoğlu, Başkan Yardımcıları İbrahim Şenel ve Bekir Serdar Mutlubaş, Dernek Saymanı İlker Başkaya Yönetim Kurulu Üyeleri Süreyya Çalışkan, Sedat Erikoğlu, ve Genel Koordinatör Şule Yılmaz katıldı.

DESİAD, yerel seçimler ile göreve seçilen Avni Örki'yi tebrik ederek dernek hakkında bilgilendirmelerde bulundu.

Şeniz Doğan Ziyareti

DESİAD, Merkezefendi Belediye Başkanı Şeniz Doğan'ı ziyaret etti.

Seçimler sonucu göreve seçilen Şeniz Doğan'ı tebrik etmek amaçlı gerçekleşen ziyarete, Dernek Yönetim Kurulu Başkanı İ. Okan Konyalıoğlu, Yönetim Kurulu Üyeleri İbrahim Şenel, Bekir Serdar Mutlubaş, İlker Başkaya, Ekrem Ateş, Mine İlhan Süreyya Çalışkan, Sedat Erikoğlu, Şule Yılmaz ve dernek üyesi Tolga Varlıker katıldı.

DESİAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI İ.OKAN KONYALIOĞLU

Ekonominin İtici Gücü: İhracat

Değerli Dostlar,

Yeni bir DESİAD Gündem Gazetesi'nde herkese merhaba,

Bugünkü yazımda, son dönemlerde Denizli ekonomisinin itici gücü olan ihracattan bahsetmek istiyorum. Hepimizin bildiği üzere 2019 yılında şehrimizin ihracat gelirleri bir önceki yıla göre % 6 gibi yüksek bir oranda düşüş göstermiştir. Öncelikli gelir kaynağı ihracat olan bir şehir için, özellikle reelde % 25-30 arasında devalüasyonun olduğu bir ortamda, bu küçülme göründüğünden daha da büyük öneme haiz bir rakamdır. Konunun daha da vahim olan tarafı ay ve ay bu düşüşün kronik bir hal almış olmasıdır. 5 yıl öncesine kadar ihracat sıralamasında 7. sırada olan şehrimiz 2019 yılında bazı aylarda 10. sıraya kadar gerilemiş ve seneyi 9. sırada kapatmıştır.

Bu arada, 2019 yılı ortalama ihracat satış fiyatımız 2018 yılına kıyasla daha da geriye düşmüş, bunun sonucunda 2019 yılında daha çok üretmemize ve satmamıza rağmen daha az hâsıla elde edilmiştir.

Şehrimiz için önemli olduğunu düşündüğüm bir diğer konu ise, 2016 yılından itibaren yüz yüze olduğumuz kişi başına düşen gayri safi yurt içi hasılamızdaki (GSYİH) düşüştür. Türkiye genelinde kişi başına düşen GSYİH 9 bin 693 $ olduğu halde, Denizli'mizde bu rakam 9 bin 135 $'dır ve ilimiz ülke geneli şehirler sıralamasında 16. sıraya kadar gerilemiş durumdadır.

Değerli dostlarım, bugünkü yazımda sizleri çok fazla rakama, istatistiki bilgiye boğduğumun farkındayım. Ancak, Türkiye genelinde % 2 ihracat büyümesi gerçekleşmiş olmasına rağmen, şehrimizin bu mücadelede negatif yönde ayrıştığını görerek bir şeyler yapmamız gerektiğini düşündüğüm için bu detaylara da girme ihtiyacı hissettim.

Tabi ki, bu konunun sebep sonuç ilişkisi içerisinde incelenerek, çözüm önerilerinin DESİAD Yönetim Kurulu'nda ve diğer STK/Oda Başkanlıklarının ilgili mecralarında tartışılması gerektiğini düşünüyorum. Önümüzdeki sayımızda şehrimiz için çok önemli olduğunu düşündüğüm bu konuyu sebep-sonuç-çözüm önerileri odağında dillendirmeye çalışacağım. Herkese iyi çalışmalar dilerim.

Denizli Fashion Week 2019

DETGİS tarafından organize edilen ve bu yıl 4.sü düzenlenen Denizli Fashion Week, birbirinden özel koleksiyonlara ev sahipliği yaptı.

Denizli Büyükşehir Belediyesi, DENİB ve BASİAD tarafından da desteklenen defile, 11 firmanın katılımı ile Nihat Zeybekci Kültür Merkezi'nde gerçekleşti. Ünlü mankenlerin sahne aldığı defilede, tekstil sektörünün önemli firmaları ev ve plaj ürünleri gibi ticari koleksiyonlarının yanı sıra özel kreatif parçalarını da sergiledi.

İki gün süren defilede DESİAD Yönetim Kurulu Üyeleri Mustafa Korkut Aydınlı firması Gamateks, Bekir Serdar Mutlubaş firması Muteks Mutlubaşlar Tekstil, İlker Başkaya firması Gardenya Tekstil, dernek üyesi Mehmet Tosunoğlu da firması Gelin House Collection'a ait ürünleri moda severlerin beğenisine sundu. Denizli dokumalarının sıkça kullanıldığı koleksiyonlarda el işçilikleri, özel boyama ve baskı tekniklerinin modern yorumları katılımcıların büyük ilgisini topladı.

Kreatif direktörlüğünü, modacı Cihan Nacar'ın yaptığı defilenin final gecesinde sahneye çıkan şarkıcı Zeynep Mansur'a, manken Şebnem Schaefer ve diğer mankenler eşlik etti.

Daha Güçlü Sivil Toplum İçin Rota Ege Bölgesi

Ege Sanayicileri ve İş Adamları Derneği tarafından (ESİAD) yürütülen, DESİAD ve Yaşar Üniversitesi'nce desteklenen ''Daha Güçlü Sivil Toplum İçin Rota Ege Bölgesi'' AB Projesi kapsamında ESİAD Ankara Danışmanlık ve İletişim Ofisi'nin açılışı gerçekleştirildi.

Proje hakkında konuşan DESİAD Başkanı İ.Okan Konyalıoğlu, aynı coğrafyada yaşayan iş insanlarının kaygılarının birbirine yakın olduğunu belirterek, ''Süreklilik sağladığımız bir birliktelikle bu zorlukları daha kolay aşacağımız açık'' diye konuştu.

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Fadıl Sivri ise ''Ankara'da açılan ofis sivil toplum kuruluşlarının kamu ile ilişkilerini güçlendirerek karar alma sürecine katılımları konusunda destek verecek. Projemiz ile İzmir, Denizli, Muğla ve Afyonkarahisar illerinde sivil toplum kuruluşlarının kapasitelerinin geliştirilmesine ve karar alma sürecine katılımlarına destek olmayı arzuluyoruz'' dedi.

GESİFED Geleneksel Cumhuriyet Balosu

GESİFED, her yıl olduğu gibi bu yıl da Cumhuriyet'in ilanını kutlamak için 'Cumhuriyet Balosu' düzenledi.

96'ncı yıl dönümü şerefine düzenlenen baloya, DESİAD yönetiminin yanı sıra Aydın, Muğla ve Denizli'deki sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri katıldı.
Balonun açılış konuşmasını yapan GESİFED Başkanı Aysun Nalbant "Hepimiz yüksek bir idealde buluşarak, müthiş bir kazanımı kutlamak ve Atamızı anmak üzere buradayız. Katılan herkese teşekkür ederim" dedi.

Olten Filarmoni Orkestrası

Denizli Sanayi Odası, DEGİAD, DESİAD ve Rotary Kulübü iş birliği ile düzenlenen Olten Flarmoni Orkestrası Yeni Yıl Konseri Nihat Zeybekci Kültür Merkezi'nde dinleyicisi ile buluştu.

Dünyaca ünlü Orkestra Şefi İbrahim Yazıcı, solistler soprano Ayşe Şener Özmen, tenor Aydın Uştuk ve beraberindeki Filarmoni Orkestrası Avrupalı ve Türk bestecilerin eserlerinden oluşan repertuvar ile dinleyenleri büyüledi.

Devr-i Oyun/cak

DESİAD, DEGİAD ve DSO'nun desteklediği ve TAİDER üyelerinden oluşan tiyatro grubunun sergilediği doğaçlama oyun olan Devr-i Oyun/cak büyük beğeni topladı.

Etkinliğin açılış konuşmalarını DSO Yönetim Kurulu Başkanı Müjdat Keçeci, DESİAD Yönetim Kurulu Başkanı İ.Okan Konyalıoğlu ve DEGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Urhan yaptı.

Türkiye'deki aile işletmelerinin nesiller boyu gelişmesine ve ülke ekonomisinin daha sağlıklı, istikrarlı büyümesine destek olmak amacıyla kurulan TAİDER'in üyelerinden oluşan doğaçlama tiyatro grubunun, bir aile şirketinin öyküsünü anlattığı "Devr-i Oyun/cak" oyunu Denizli'de sahnelendi. Aile şirketlerinde nesiller arası ilişkileri ve iletişimi merkeze alan öyküsüyle Forum Tiyatro (Doğaçlama Tiyatro) şeklinde sahnelenen oyun, seyircilerin aktif katılımıyla yön buldu.

DESİAD geleneksel hale gelen öğle yemeklerinde buluşuyor. Dernek üyelerinin ev sahipliğinde gerçekleşen yemeklerde dernek faaliyetleri hakkında fikir alışverişinde bulunan üyeler birbiri ile de kaynaşma fırsatı buluyor.

Helta Gıda - Celal Narin

DOSBİL Bilgisayar - Mustafa Kaygın

Mesa Etiket - Mehmet Salih Başöz

Öz Ata Yemek-Catering - Öztürk Taştan

Şiir Otel- Esat Bozbıyık

Bizimyakı Temizlik - Nevzat Yakı

ABC Tekstil - Cemal Gürsel Özdemir

Atateks Tekstil- Musa Eskili

DESİAD YÖNETİM KURULU BŞK.YRD. İBRAHİM ŞENEL

Denizli'nin STK Bilinci

Denizli'de bulunan STK'ların yapılaşmasını, işleyişini ve etkinlik alanlarını ele alacak olursak Türkiye'ye oranla yüksek bir bilince sahip olduğunu söylemek mümkündür. Ancak STK'ların elinde bulundurduğu uyarma ve kontrol işlevinin yalnızca odalar üzerinden yürütülmekte olduğunu, derneklerin bu konuda yeteri kadar inisiyatif almadıklarını görüyoruz. Uyarı görevlerini yerine getiren odaların ise belli başlı meslek gruplarının temsil edildiği yapılar olduğunu, bunun dışındaki ''odalar''ın aynı netlikte hareket etmediklerini söylemek yanlış olmayacaktır. Aslına bakarsak her iki taraf için bir siyasi angajmanın varlığı söz konusudur.

Oysaki STK'lar insana, yaşadığı kente, kentin ekonomisine, çevreye dokunan konularda ortak söz söyleyebilen yapılardır. Bu bilinci gösterebilmek için sayılan konu başlıklarını bir fiil yapmaya gerek yoktur. Bu konularda belirleyici, uyarıcı ya da fikir oluşturabilen bir kurum olmak icraatı yapabilmek ile eşdeğerdir.

Kentin ekonomisini belediye ve valilik gibi resmi kurumlar belirler. Bu belirleyici gücün temeli nedir? Bu sorunun tek cevabının ''Siyaset'' olduğunu düşünüyorum. Demokratik, katılımcı, fikirleri konuşturup müzakere ettirici bir düşüncenin ürünü olarak etken ve etkin bir gücü elinde bulunduran STK'lar siyasete yön verebilmelidir. Ancak siyaset bunu kendiliğinden talep etmez, STK'ları kent ile ilgili alınacak kararlarda ön planda tutmayı tercih etmez. Hal böyle olunca STK'ların sosyal etkinlikler dışındaki alanlarda daha aktif olmasını beklemek gerekir.

Kentte yapılacak olan her şey ortak bilincin ürünü olmalıdır. Alternatif görüşler muhasebesi sonucunda alınan kararlar kent için alınmış en doğru kararlar olacaktır. Ayrıca, şehirde hayata geçirilmesi planlanan projelerde derneklerin ve odaların görüşlerinden ziyade o işin uzmanlarından da görüş alınması gerekir. Eğer görüş birliği o projenin hatalı olduğu yönünde ise yeni bir çalışma yapılmalı ve tekrar değerlendirilmelidir. Ancak, Denizli'de STK'ların sisteme dahil edilmiş gibi gözükseler de karar mekanizması olarak etkili bir söz hakkına sahip olduklarını söylemek iyimserlik olacaktır. Böyle bir sistemin uygulanmadığı, projelerin hatalı olsa dahi hayata geçirildiği örneklerle sıkça karşılaşıyoruz.

Denizli'nin STK alanındaki en büyük problemi; kentte aktif faaliyet yürüten derneklerde öne çıkan isimlerin genelde aynı olmasıdır. Çeşitli odalar ve STK'lara baktığımızda yönetim kurullarında görev alan isimlerin çakışmaya başladığını görmek mümkün. STK bilincinin tam olarak oturması ve uygulanabilmesi için alternatif seslere ihtiyaç vardır.

STK'larda görev alan isimlere sonraki jenerasyonun eklendiği düşündüğümüzde, orta vadede iyimserlik beklentisi sunan bir sonuca evirilebileceğini görebiliriz. Çünkü bu jenerasyon yeni iş ve işleyiş modellerinin farkında. Her birinin global bağlantıları fazla. Bu durumda, STK'ların üretim alanında etkili olacağı ve ideal bir STK bilincinin inşasının başlayacağını söylemek yanlış olmayacaktır. İçinde bulunduğumuz son dönemlerde bile değişim gösteren sivil toplum olgusu; ekonomik, kültürel ve sosyal hayatın çoğu noktasına kadar geniş bir yayılma alanına sahip olmaya başlamıştır. Bu sebeple, artık önümüzdeki dönemlerde Türkiye kabuk değiştirecek, yenilenecek ve siyaset bu hakim güce sırtını dönemeyecektir. STK ların aktif bir partner olduğu demokratik modellere ulaşabilmek ümidi ile....

“BU İŞTE BİR UMUT VAR”

Denizlili yönetmen Jale İncekol tarafından çekilen ve ana sponsorluğunu DESİAD’ın üstlendiği “Bu İşte Bir Umut Var” adlı belgesel izleyicisi ile buluştu. Galası Laodikya Antik Kenti’nde düzenlenen belgesel, 1954 yılında kapatılan köy enstitülerini konu alıyor.

İzleyici tarafından çok beğenilen televizyon dizilerinin yönetmenliğini yapan ve bir süre önce serbest belgeseller çekmeye karar veren Jale İncekol’un hayali köy enstitüleri belgeselleri çekmekti.

Hayalinin ilk serisine memleketi Denizli’den başlayan ünlü yönetmenin ‘’Bu İşte Bir umut Var’’ belgeselinin ana sponsorluğunu DESİAD üstlenirken Merkezefendi Belediyesi ve Yüksekçıta Koleji de projeye destek verdi. Belgesel için Denizli ve bölgesinde hala yaşayan Köy Enstitüsü mezunları yaşadığı dönemi anlattı, Denizlili öğretmen ve öğrenciler anlatılanları canlandırdı. Yüksekçıta öğrencileri ve öğretmenleriyle Buldan’ın Kadıköy Mahallesi’ndeki köy okulu öğretmen ve öğrencilerinin aynı karelerde oynadıkları belgesel filmin müzikleri ise Denizli Hakkı Dereköylü Güzel Sanatlar Lisesi öğretmen ve öğrencileri tarafından icra edildi.

Kokteyl ile başlayan belgeselin galasına gelen davetliler enstrümantal müzik dinletisiyle karşılandı. Ayrıca davetliler hem fotoğraflı anlatım hem de canlandırmayla köy enstitülerinin önemi konusunda bilgilendirildi.

Galada konuşma yapan Merkezefendi Belediye Başkanı Şeniz Doğan ise, “Köy Enstitüleri Cumhuriyet’imizin en önemli, en değerli eserlerinden biridir. Bu okullar, ezberci sistem yerine uygulamalı olarak kalıcı bir eğitim veren, modern, yenilikçi ve kalkınmayı hedefleyen okullardı. Denizlili yönetmen Jale İncekol’a, o zamanları bizlere yaşattığı, bizlere böylesine anlamlı ve içten bir eser bıraktığı için teşekkür ediyorum” dedi.

Gece, filmin müziklerini hazırlayan Denizli Hakka Dereköylü Güzel Sanatları Lisesi öğretmen ve öğrencilerinin Köy Enstitüsü marşlarını seslendirdikleri mini konserle noktalandı.

CUMHURİYET'İN AYDINLANMA PROJESİ:

"Köy Enstitüleri"

GÜLSU YAŞAR

Cumhuriyet dönemi modernleşmesi 'yeni bir toplum' ve 'yeni bir insan' yaratmak için dönem ile bütünleşerek dönüşebilecek kurumların oluşturulması fikrinin üzerine kurulmuştur. Bu alanda planlanan ve kırsalda hayata geçirilecek olan modelin adı da "Köy Enstitüleri" olarak anılacaktır.

Bu konuyu en iyi ifade eden ve projenin hayata geçirilmesini sağlayan İsmail Hakkı Tonguç'un ise proje kapsamındaki köylünün kurtarılmasına ilişkin amacı ise şudur: "Köy meselesi bazılarının zannettikleri gibi mihaniki surette köy kalkınması değil, manalı ve şuurlu bir şekilde köyün içten canlandırılmasıdır. Köy insanı öylesine canlandırılmalı ve şuurlandırılmalı ki, onu hiçbir kuvvet yalnız kendi hesabına ve insafsızca istismar etmesin. Ona esir ve uşak muamelesi yapamasın. Köylüler şuursuz ve bedava çalışan birer iş hayvanı haline gelmesinler. Onlar da her vatandaş gibi, her zaman haklarına kavuşabilsinler..."

Köy Enstitüleri ne zaman ve neden kuruldu?

Öncelikle tablonun vahimliğini ve eğitim alanında atılması gereken adımların ivediliğini anlayabilmek için dönemin tablosunu ele alalım: Cumhuriyet kurulduğu zaman Türkiye nüfusu yaklaşık 13 milyon kişiydi. Nüfusun yüzde 84'ü köylerde yaşıyor, 40 bin köyün 38 bininde okul bulunmuyordu ve nüfusun sadece yüzde 10'u okuryazarlık seviyesindeydi.
Bu soruna ilişkin ilk çalışmalar, öğretmen yetiştirebilmek amacıyla 1926 yılında Denizli ve Kayseri'de kurulan "Köy Muallim Mektepleri" oldu. Eğitim ve üretimin iç içe olduğu bu model 1933 yılına kadar devam etti ancak mevcut sistemde var olan okullardan bir farkı olmadığı ve eğitimde ikiliği doğurduğu için kapatıldı.
O dönemde Gazi Eğitim Enstitüsü'nde hocalık yapan ve köy halkının eğitim sorununa ilişkin derin çalışmalar yürüten İsmail Hakkı Tonguç, 20 yıllık bir plan taslağı hazırladı. Önce Köy Eğitmenleri Projesi hayata geçirildi ancak o da kalıcı bir çözüme ulaşmayınca köy okullarında daha yetkin eğitim verecek eğitmen yetiştirmek için yalnızca köy çocuklarının eğitim gördüğü ve öğretmen olduklarında köylerini kalkındırabilecek donanıma sahip olacakları proje olan Köy Enstitüleri, 1940 yılında hayata geçirildi.

Enstitülerde uygulanan eğitim sistemi

Enstitülerin kurulmaya başladığı yıllarda II. Dünya Savaşı yaşanıyordu ve ülkenin elindeki kaynaklar kısıtlı olduğundan savaş dışında diğer konulara ayrılan bütçelerden kesinti yapılmıştı. Bu sebeple Köy Enstitüleri'nde üretici eğitim adı verilen bir sistemin uygulanması planlanmıştı. Bu sistem ile enstitüye dair tüm işler öğretmen, öğrenciler ve gerektiğinde köy halkı ile ortaklaşa yapılıyor böylece devlet tarafına yük olacak kaynak kısmı hafifletilmiş oluyordu.
Enstitülerde uygulanan dersler ise 3 ana başlık altında toplanırdı: Kültür dersleri, Tarımla ilgili dersler, Teknik ders ve çalışmalar.
Öğrencilerin derslerin dışında da sorumlu oldukları şeyler vardı. Gün sabah altıda sabah sporu ile başlar, yedi buçuktan sonra serbest okuma yaptırılırdı. Her öğrenci dönemin Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel'in çevirisini yaptırdığı klasik eserlerden yılda 25 tanesini okuyup, özetini çıkarmak zorundaydı. Yine her öğrenci en az bir tane enstrüman çalmak zorundaydı. Mandolin, bağlama, keman, piyano gibi müzik aletleri serbest okuma saatine giren zaman diliminde öğrencilere öğretilir, hatta Aşık Veysel Köy Enstitüleri'nigezerek öğrencilere saz çalmasını öğretirdi. Tiyatro ve halk oyunları gibi kültürel faaliyetler de ders dışı ama zorunlu etkinlikler arasındaydı.

Demokrasi filizlerinin yeşerdiği cumartesiler...

Enstitülerde her cumartesi öğretmen ve öğrenciler toplanır, geçmiş haftanın değerlendirmesini yapar ve yanlış uygulamaları eleştirirlerdi. Yani demokrasi ruhu tabandan doğuyordu. Bu ruhun en güzel örneği dönemin Cumhurbaşkanı İnönü'nün bir enstitüyü ziyareti sırasında kendisini gösterdi. Cumhurbaşkanı için özel yemek çıkartan okulun müdürü Rauf İnan, adalet ve eşitlik duygusu ile yetiştirilmiş olan enstitü öğrencilerinin itirazları ile karşılaştı. Savunması ise şöyleydi: "Ben, Cumhurbaşkanı olduğu için değil İsmet İnönü'nün şeker hastası olması nedeniyle özel yemek çıkarttım. Siz öğrenciler hasta olduğunuzda revirde size de durumunuza göre özel yemek çıkartmıyor muyuz?" Yani enstitülerde prensipler kim olursa olsun bozulmuyordu. Demokrasi de tam olarak bu demek değil miydi?

Köy Enstitülerinin kapatılmasındaki argümanlar nelerdir?

Köy Enstitüleri kurulduğu yıllardan beri muhalif eleştirilerin odağındaydı. Yıl 1945'i gösterdiğinde eleştirilerin dozu iyice artmış ve karşı devrim niteliğine kadar ulaşmıştı. Enstitüler seçim döneminin malzemesi haline gelmişti. Enstitülerin kapatılmasında önemli yer tutan argümanları şöyle sıralamak mümkündür:
-Öğrenciler bedensel olarak çok çalıştırılıyor, eziliyorlardı.
-İmece usulü eğitim adı altında köy halkının emeği sömürülüyordu.
-Enstitülerde yalnızca köy çocuklarının okuması kentli-köylü ayrımına zemin hazırlıyordu.
-Enstitüden mezun olan öğretmenler geri köye dönmek zorunda bırakılıyor ve 20 yıl oraya mahkum ediliyordu.
-Teoriye yönelik verilen derslerin içeriği ve öğrencilerin çalıştırılması Sovyet Rusya eğitimine yakın olduğundan komünist bir nesil yetiştirmek amaçlanıyordu.
-Kız ve erkek öğrencilerin yatılı olarak eğitim gördükleri karma eğitim modeli Türk örf ve adetleri ile uyuşmuyordu.
-Okutulan kitaplar solculuk aşılıyor, yabancı kaynaklar olduklarından dolayı milliyetçi duygularda tahribata neden oluyordu.

Köy Enstitülerinin kapatılması

Köy Enstitüleri kuruldukları yıldan beri bölge ekonomisini canlandırdı, daha önce verimsiz olan arazileri tekrardan üretime kattı, köy halkının hem ekonomik hem eğitim anlamında kalınmasını sağladı ancak planın devam etmesine izin verilmedi...
Toprak ağalarının korktukları nokta gerçek olmuştu; köy halkı bilinçleniyordu. İvedilikle enstitüleri kapatma yolları aramaya başlandı ve çok da zor olmadı. Çünkü Köy Enstitüleri yukarıda sayılan argümanların da içinde olduğu pek çok nedenle eleştirilerin hedefindeydi. 1947 yılından itibaren ''ıslahat'' adı altında pek çok değişikliğe uğrayarak esas amacının dışına çıkartıldı. 1950 yılında toprak ağalarına yeniden kalkınma sözü veren Demokrat Parti'nin iktidara seçilmesi ile kapanma süreci daha da hızlandırıldı. 1954 yılına gelindiğinde de enstitüler ilköğretim okullarına çevrilerek resmen kapatılmış oldu...

Sonuç niteliğinde;

Köy Enstitüleri, 1954'e kadar 9 bin eğitmen, 20 bin öğretmen, 1599 sağlık memuru, yüzlerce yazar, sanatçı ve aydın yetiştirdi.
Öğretmen ve öğrenciler sayesinde 15 bin dönüm tarla tarıma elverişli hale getirildi. Toplamda 750 bin fidan dikildi, 1200 dönüm arazi üzüm bağına çevrildi. El birliği ile 60 atölye, 210 öğretmen evi, 20 uygulama okulu, 12 elektrik santrali, ambarlar, depolar, balıkhaneler inşa edildi. Enstitülerin bulunduğu bölgenin yollarını düzelterek toplamda 100 km yol yapıldı. Kız çocuklarının eğitiminin akla bile gelmediği coğrafyada kız-erkek öğrencilere aynı yerleşkede eğitim olanağı sunarak, fırsat ve cinsiyet eşitliğinin gerçekleştirilmesine büyük katkı sağlandı. Ancak, tüm bunlara rağmen Köy Enstitüleri, çıkarlarına uyum sağlayamadığı bir kesim tarafından kapanmaya mahkum edildi...
Yazıyı İsmail Hakkı Tonguç'un sözleri ile bitirmenin hem geçmişe hem günümüze hem de geleceğimize açılmış olan yaranın en bariz göstergesi olacağı kanaatindeyim: "Demokrasinin iki çeşidi vardır. Biri zor ve gerçek olan, öbürü de kolayı, oyun olanı. Topraksızı topraklandırmadan işçinin durumunu sağlama bağlamadan, halkı esaslı bir eğitimden geçirmeden olmaz birincisi, köklü değişiklik ister. Bu zor ama gerçek demokrasidir. İkincisi kağıt ve sandık demokrasisidir. Okuma yazma bilsin bilmesin; toprağı, işi olsun olmasın, demagojiyle serseme çevrilen halk, bir sandığa elindeki kağıdı atar. Böylece kendi kendini yönetmiş sayılır. Bu oyundur, kolaydır. Biz de demokrasinin kolayını seçtik. Çok şeyler göreceğiz daha..."

Av. Aysun NALBANT
GESİFED Yön.Krl.Bşk.

EKONOMİNİN ŞAH DAMARI NEDİR?

Sermaye mi? Girişimcilik ruhu mu? İş dünyasının cesareti olabilir mi? Veya beyaz yakalıların iyi yetiştiği eğitim iklimi? Fasoncu olmamak, markalaşmayı öğrenmiş olmak ve ar-ge ye yatırım yapmaktır" diyebilir miyiz?

Cevaplar, cevaplar...

Onlarca sıralanabilir.

Peki, yukarıda saydıklarımızın tümünü var kılabilmiş bir ekonomi tıkır tıkır işler mi? Ya da bunları teminatlandıran nedir?

Duyamadım? Sigorta sistemi mi? Mümkün. Ama, daha büyük ölçekte bir garanti düşünmelisiniz?
Ülkenin ekonomisini, mülkiyet ve tasarruf haklarını, iş insanını, sermayesini, çalışanını hatta aile yapısını, sosyal yaşamı, eğitimi, sağlığı, biraz daha büyük ölçekte ulusal varlığı yani her şeyi teminatlandıran HUKUKTUR. Adalet insanlığın ve ulusların nefes almasını sağlar.
Bu sebeple EKONOMİNİN ŞAH DAMARI HUKUKTUR.

Ekonomik refah ve bunun topluma yayılması için hukukun ekonominin bütün bileşenlerini güven ve adalet esasıyla teminatlandırması zorunludur. Göçebe toplumdan tarım toplumuna, sanayi toplumundan bilgi toplumuna dek, refahı sadece "hukuk temelli ekonomi" getirmiştir.
İlk paragrafta saydığımız bütün kaynakların verimli ve tam kullanılabilmesini ve piyasa istikrarını sağlayacak, iç ve dış yatırımcılara güven ortamı sunacak, sıcak parayı çekecek, "emeksiz yemek rant" a geçit vermeyecek, neticeten sürdürülebilir ve içi kalkınmayla doldurulmuş büyümeyi getirecek şekilde bir hukuk istikrarına ve evrensel normlarda adalete ihtiyacımız var.
İhtiyacımız var, çünkü bizde bundan az var...

Hayatın her alanına hakim hukuk düzeni ihdas edemediğimiz için HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ ENDEKSİNDE 2012'DEN 2018'E 30 SIRA DÜŞTÜK! Buna ne diyorsunuz?
Bugün ülkemizde Hakimler Savcılar Kurulu kararlarına karşı yargı yolu kapalı. Sermayedarın yargıya işi düştüğünde hayati kararı verecek olan hakim ve savcının, kendisiyle ilgili kararlar konusunda yargıya gidemediğini anımsayalım... Nasıl? Güvende hissettiniz mi kendinizi? Daha dün Yargıtay Başkanımız dahi, HSK'nın hakim atamaları konusuna değinerek şikayetlerini dile getirdi. Ben de Türkiye'de yargıçların haklarını arama noktasında yeterince özgür olamadıklarını düşünüyorum.
Halbuki biz sultanlık zamanlarında dahi, adaleti ve kadıyı saraydan ayrı tutan, adaleti mülkün (devletin) temeli gören atalarımızın soyundan geliyoruz. Bu topraklar üzerinde İstanbul'da ve Edirne'de yapılmış, ADALET KULE denilen iki haşmetli yapı, adaletin sembolik olarak sarayı ve ülkeyi gözetlediğini cihana göstermek üzere inşa edilmiş.

Peki, biz adaletin bu derece yüce olduğu dönemden bugünlere nasıl ve neden geldik? Hakim bağımsızlığı ve hukukun üstünlüğü endekslerinde niye sürekli irtifa kaybediyoruz? Adaleti içtihatlarla ve bilirkişilik sistemiyle işleyen, hak ettiği güven ve saygıyı yeterince göremeyen bir sistem haline nasıl getirdik?

Yargının siyasi erkten tam bağımsız işlerliğini sağlamada eksik kaldık. Yanı sıra görevlendirmelerde liyakatten uzaklaştık. Üstelik hukuk eğitimini de zayıflattık. Hukukun bir "ana dal" olduğunu unuttuk. Eğitim kalitesini göz ardı ederek, popülist yaklaşımlarla 133 hukuk fakültesi kurduk. Özellikle 15 Temmuz sonrasında da HUKUK NOSYONU tam yerleşememiş, tecrübeleri-duruşları pekişememiş genç hukukçularımızı, FETÖ'den dolayı boşalan kadrolara getirdik. Realiteden popülizme yöneldik ve adalette adeta kendi ayağımıza sıktık.
Halbuki ülkenin ve dünyanın saygın ekonomistleri, ekonomideki düşüşlerin ve yükselişlerin hukukla yakinen ilgili olduğunu, ulusal ve uluslararası rekabette başarı için yargı bağımsızlığının, adalet hizmeti kalitesinin, evrensel normlarda karar üretmenin mutlak şart olduğunu defalarca söylemekteler.

Öte yandan adalet ve ekonomi ilişkisiyle son derece ilintili bir diğer kavram da demokrasidir. Adalet ve ekonomi kavramlarının yanına demokrasiyi de koyduğumuzda altın üçgeni elde etmek mümkün. Adalet ekonominin olduğu kadar demokrasinin de can suyudur.
Demokrasi ekonomi ilişkisi ise (affınıza sığınarak) amiyane tabir ile biraz "tavuk mu yumurtadan, yumurta mı tavuktan" misaline dönmüştür. Ben de geçtiğimiz günlerde "ekonomi düzelince mi demokrasi gelişir? Demokrasi gelişince mi ekonomi düzelir? Önceliğimiz ne olmalı?" şeklinde bir tweet atmış ve çeşitli yanıtlar almıştım. Bu sırada okumakta olduğum Prof.Dr.Emre Alkin in "İktisattan çıkış" adlı kitabındaki şu cümleye sonuna kadar katılıyorum; "Türkiye Cumhuriyeti'nin temel felsefesinde yer alan ancak şu anda eksik olan güçler ayrılığı prensibi ve olmazsa olmazımız olan yapısal reformların adalet-eğitim ve özgürlükler şeklindeki üç sacayağının erozyona uğramış olması bugünkü hale gelmemizin temel nedenleridir".

Evet, gerçek odur ki "bir ülke adalete ve özgürlüklere doymadan ekonomisi düzelemez".

Bence insan olmamızın gerektirdiği (adalet de dahil) ihtiyaçlarımızı tam karşılayacak bir yönetim modelinde çalışıyor olmamız halinde, gelişmiş ekonomiyi sağlayabiliriz. Bunun için evrensel normlarda işleyen ve karar üreten bağımsız yargı ve tam demokrasinin hakim olduğu iklimle teminatlandırılmış ekonominin şart olduğunu düşünenlerdenim.

İş dünyası neden Suriye'de, Irak'ta, Libya'da ya da dünyada hukukun egemen olmadığı sair ülkelerde yatırım yapmaz? Eğer "sebebi savaş" diyorsanız yanılıyorsunuz, ana sebebi, evrensel normlarda adalet hizmeti verilmiyor olmasıdır. Sermayenin bu ülkenin kanunlarıyla korunamayacak olunmasıdır, yargısına güven duyulmamasıdır.

Buradan hareketle "hukuk ekonominin şah damarıdır" diyor, adil koşullarda rekabet yapan- hukuk egemenliği ile teminatlandırılmış piyasanın aktörleri olarak varlığınızı sürdürmenizi diliyorum.

"AKILLI BASTON: WEWALK"

Bazen yalnızca kendi çabalarınız ile insanlara sesinizi duyurmaya, farkındalık yaratmaya çalışırsınız. Bazen de sizin gibi düşünen birileri ile bu yola çıkar toplumsal farkındalık oluşturmak, var olanı tetikleyebilmek için sosyal sorumluluk projeleri üretirsiniz.

Biz de DESİAD Gündem olarak, yaratıcı ve faydalı bulduğumuz, çoğumuzun farkında olmadığı, gözünden kaçırdığı ya da yüzeysel olarak bilgi sahibi olduğu ancak içinde bulunmak isteyeceği sosyal sorumluluk projelerini gazetemize taşıyarak proje sorumlularının sesine ses olmak istedik.

Gazetemizde yer verdiğimiz ilk proje aslında gözlerden kaçabilecek bir proje değil. Görme engelliler için geliştirilen ve dünyada devrim niteliği taşıyan akıllı baston projesi: WeWALK. Üstelik WeWALK daha önce Elon Musk gibi girişimcilerin kazandığı, Thomas Edison onuruna verilen Edison Ödülleri'nde "Altın Ödül"ü Türkiye'ye getiren ilk sosyal sorumluluk projesi oldu.

WeWALK Nedir?

WeWALK, beyaz bastonu yenilikçi ve akıllı bir hale getirerek görme engellilerin daha bağımsız ve güvenli bir şekilde hareket etmelerine imkân tanır, üç özelliği sayesinde ise herkesle eşit şekilde toplum hayatına katılmalarına katkıda bulunur.

1. Engel algılar: WeWALK, ultrasonik sensör ile baş ve göğüs hizasındaki engelleri algılar, titreşim ile uyarır.

2. Telefonla Bağlanır: Bluetooth aracılığıyla WeWALK uygulaması ile bağlantı kurulduğunda, telefonu ele almaya gerek olmadan, WeWALK ile kolayca navigasyon alınabilir.

3. Entegrasyonlarla Gelişir: Yazılım güncellemeleri ile geliştirilen her entegrasyon WeWALK'a yeni özellikler kazandırır. WeWALK, Yeni uygulamalarla entegre olarak ileride araç çağırmak, gelen otobüsün numarasını söylemek gibi özellikler de kazanabilecek şekilde geliştirilmiştir. Şimdiye kadar geliştirilen WeWALK entegrasyonları arasında "Google Haritalar" ve İngilizce Alexa sesli asistan bulunuyor.

Teknik Özellikler

WeWALK jiroskop, ivmeölçer, pusula, titreşim motorları, mikroişlemci, touchpad, mikrofon, hoparlör ve Bluetooth düşük enerji modülü gibi birçok son teknoloji donanımı bünyesinde barındırıyor. Zarif tasarımlı olmasına rağmen hiçbir alanda taviz vermeden, görme engellilere sunulan kolaylığın kesintiye uğramasını en aza indirmek için günlük ortalama baston kullanım alışkanlıkları doğrultusunda 2 gün dayanabilen yeniden şarj edilebilir pil bulunduruyor.

Nasıl Üretiliyor?

WeWALK'ın konsepti, görme engelliler için Hayal Ortağım uygulamasını da geliştirip "Edison Ödülleri", "MWC Ödülleri" ("GSMA") ve "MIT Yılın Sosyal İnovasyonu" gibi küresel çapta altı ödül alan ekip tarafından geliştirilmiş. Vestel, projeye desteğini Avrupa'nın en büyük fabrikalarından biri olan Vestel City'nin kapılarını açıp, WeWALK'ı nihai bir ürüne dönüştürmek için gerekli mühendislik desteğini sunmuş.
WeWALK, görme engelli kişilere son teknoloji çözümlerini ulaştırdığından dünya çapındaki görme engelli kişiler için muazzam bir etkiye sahip. Görme engelliler, WeWALK'ın özelliklerinden yararlanarak istedikleri her yere daha özgür ve güvenli şekilde gidebilecekler. WeWALK erişilebilirliğin isteğe bağlı değil, bir gereklilik olduğunu göstermesi açısından da örnek teşkil ediyor.

Eğer sizin de WeWALK için yeni bir entegrasyon fikriniz varsa şirket ile hello@wewalk.io adresinden iletişime geçebilir ve bu projenin gelişimine destek sağlayabilirsiniz.

İmtiyaz Sahibi	: DESİAD (Denizli Sanayiciler ve İşadamları Derneği)
Yazı İşleri Müdürü	: Gülsu YAŞAR
Genel Yayın Yönetmeni	: İbrahim ŞENEL
Yayın Kurulu	: İ. Okan KONYALIOĞLU, İbrahim ŞENEL, Şule YILMAZ
Uygulama ve Tasarım	: Tuğçe İLİZ
Haber Editörü	: Gülsu YAŞAR
Yayın Mahiyeti	: Kurumsal Bülten
Yayın Türü	: Yerel Süreli Yayın
Yayın Periyodu	: 3 ayda bir
Yönetim yeri	: Çamlaraltı Mah.Ulus Cad.Yürekten Apt.No:125/1 Pamukkale / DENİZLİ
Basım Yeri	: Ata Matbaacılık ve Tuh.San.Tic.Ltd.Şti Buca OSB Mah.3/19 Sk. Begos Sit. No:11 Buca İzmir Tel : 0850 221 02 00
Basım Tarihi	:

Bültende bulunan yazılar ve fotoğraflar aksi belirtilmedikçe Denizli Sanayiciler ve İş Adamları Derneği'nin resmi görüşünü yansıtmaz.
Köşe yazılarındaki ve röportajlardaki yazılar, yazarlarına aittir.

DESIADBASKI_con.indd 9 7.02.2020 11:03

Yereldeki Yüzümüz 2019

DESİAD, Ekonomist Dergisi tarafından belirlenen "Anadolu'nun En Büyük 500 Şirketi" sıralamasına giren Denizlili 30 firma için ödül töreni düzenledi. Bu yıl 6'ncısı düzenlenen ''Yereldeki Yüzümüz'' etkinliği, New York Üniversitesi'nde Öğretim Üyesi olarak görev yapan İstatistik Ve Davranış Bilim Uzmanı Prof. Dr. Selçuk Şirin'in ''Hayali Olmayanın Gerçeği Olamaz: Bir Kalkınma Hikayesi'' sunumu ile Nihat Zeybekci Kongre Merkezi'nde gerçekleşti.

''Eski köye yeni adet getirmeliyiz''

Sponsorluğunu İstek Denizli Okulları'nın üstlendiği etkinliğin açılış konuşmasını yapan DESİAD Yönetim Kurulu Başkanı İ.Okan Konyalıoğlu, ekonomik kalkınmanın teknolojik gelişmeler ile mümkün olduğuna vurgu yaptı. Denizli'nin teknolojiden geri kaldığını ve küçüldüğünü söyleyen Konyalıoğlu, ''Denizli ekonomisini en büyük gelir kaynağı ihracattır. Ancak 2019 yılında ihracat teklemeye başladı. İstatistiklere bakıldığında %6'lık bir daralma söz konusu ve bu daralma kronik bir hale geldi. Hali hazırdaki iş modelleri ile bu kronikleşmeden kurtulamayız. Bu durumdan kurtulmak için ileri teknoloji ile çalışan firmaları feyz almalı, iş modellerimizi değiştirmeliyiz, yeni markalar üretmeliyiz. Eski köye yeni adet getirmeli, artık iş yerlerini sermaye ve emekle değil bilgi ile yönetmeliyiz'' dedi.

Hayali Olmayanın Gerçeği Olamaz

Etkinliğin onur konuğu olarak Amerika'dan Denizli'ye gelen Prof. Dr. Selçuk Şirin "Hayali Olmayanın Gerçeği Olamaz: Bir Kalkınma Hikayesi'' isimli sunumu gerçekleştirdi. Dünyada üretim tarzlarının değiştiğini ve bu değişimin sağlıklı bir şekilde yakalanabilmesi için ilk önce çocukların doğru bir eğitimle tanışmaları gerektiğinin altını çizen Prof. Dr. Şirin, "Türkiye'de 40 milyon çocuk ve genç bulunuyor. Bu nüfus bizim geleceğimizi oluşturuyor ve eğitim ekonomik gücün temelini oluşturuyor. Ekonomik olarak gelişmek için yapılan her üretime akıl ve bilim koyulmak zorunda. Bunu göz önüne alırsak, Türkiye'nin eğitim konusundaki sorunları aşılabilmek için yapısal bir reforma ihtiyacı var. Bu reformun temelini üç nokta oluşturuyor: rekabet, özgürlükler ve beceri odaklı eğitim. Demografik avantaj Türkiye'nin elinde ve ülkenin hayalperest insanlara ihtiyacı var. Genç nüfus hayal kurmalı ve o hayalini gerçekleştirmek için çalışmalı. Gerçekler hayallerin ürünüdür ve hayali olmayanın geleceği de gerçeği de olamaz. Bu sebeple çocukları bilgilerle donatılmış bir hayal dünyasına kavuşturmak için fırsatlar yaratmalıyız'' dedi.

Selçuk Şirin'in konuşmasının ardından Ekonomist Dergisi'nin yaptığı sıralamada ilk 500 içerisine giren Denizlili firmalara plaketleri takdim edildi.

İŞTE LİSTEYE GİREN VE ÖDÜL ALAN DENİZLİ FİRMALARI:

Er-Bakır
Aydem Elektrik Perakende
Abalıoğlu Yem
Kocaer Haddecilik
Kardemir Haddecilik
Adm Elektrik Dağıtım
Sadık Grubu
Menderes Tekstil
Seval Kablo
Aynes Gıda
Bereket Enerji
Bereket Elektrik Tedarik
Pamukkale Kablo
Atom Kablo
Elsan Elektrik
Halil Pekdemir Çiftliği
Gamateks Tekstil
Kaynak İplik
Ozanteks Tekstil
Erikoğlu Emaye Bakır Tel
Uğurlular Tekstil
Küçüker Tekstil
Çatalağzı Termik Üretim
Entek Elektrik İnşaat
Cmk Kablo
Seyran Gıda
Çarkıt Kablo
Akça Hazır Beton
Dok-San Denizli Dokuma
Gökhan Tekstil

DESIADBASKI_con.indd 11 7.02.2020 11:04

KALEİÇİNDEN ORGANİZE'YE

DESİAD GÜNDEM SAYI DİZİSİ

Kimine göre 11. yüzyıla kadar uzanan tarihi ile turizmin merkezi, kimine göre unutulmaya yüz tutmuş mesleklerin beşiği, kimine göre ise çocukluk anılarının cirit attığı sokakların bulunduğu bir yer. Tüm bunların yanında; Denizli ekonomisine yön veren, yıllara da zorluklara da meydan okuyan başarılı firmaların yöneticilerinin yetiştiği koskoca bir okul Kaleiçi. İş ahlakı, komşuluk kültürü, saygı, sevgi, sabır, güven ve emek ile yoğurulan bir neslin yuvası.

GÜLSU YAŞAR

Yüksel Bey biraz kendinizden ve çocukluk yıllarınızdan bahsedebilir misiniz?

1955 yılında Babadağ'da doğdum ve ben doğduktan bir yıl sonra da Denizli'ye taşındık. Meslek hayatımız her Babadağlı gibi doğduğumuz andan itibaren başladı. Babam çok farklı bir insandı, farklı atılımlar yapmayı severdi.

O dönemlerde, çevre köylerden jakarlı el tezgahı bulmuş ve Bursalı bir usta ile birlikte o tezgahı tamir edip tam dört ay sonra çalıştırmayı başarmışlar. Bu süre boyunca insanlar babamın bir tezgah için bunca zamanını harcamasını anlayamamış ancak tezgah çalıştıktan sonra herkes bizim eve tezgaha ve dokuduğu pikeye bakmaya gelmiş. Eve gelemeyenler için de tezgahta dokunan ürün yaklaşık bir ay boyunca Babadağ Ticaret Odası'nda sergilenmiş.

Babam uzun yıllar ayağa kaldırdığı bu özel tezgah ile çalıştı. 1964-65 yıllarına geldiğimizde ise tekstilin en hareketli yeri olan Dörtçeşme'deki atölyemizde 6-7 tane tezgahımız vardı. ben küçük olduğumdan babama kolay işlerde yardım eder, fabrikaya da yemek taşırdım.

O dönemlerde Adana ve İzmir'deki büyük fabrikalar modern tezgahlara geçiş yapmak için eski tezgahlarını satışa çıkardılar. Babam da bu işlere çok meraklı olduğundan tezgahları ihale ile alır, eksikliklerini tamamlar ve dış görünüşü temizleyip satardı. Bunların yanında babam uzun yıllar da ipek iplik ticareti yaptı. Polonya ve Çekoslovakya'dan getirttiğimiz suni ipekleri çile yapar, boyatır, Buldan'da el işlemesi yapan alıcılara satardık.

Kaleiçi'nde bulunan sarraf dükkanın hikayesi nedir?

Babamın en büyük hayali İsviçre'den Sulzer marka tezgah getirip dokuma tesisi kurmaktı ancak o yıllarda döviz alıp satmak yasaktı ve kimse ithalatı bilmiyordu. Yıl 1972 olduğunda babam ani bir kararla ''sarraf dükkanı'' açacağım dedi. Sarraflık o dönemde çok saygın bir meslekti ve Denizli'de yalnızca altı tane sarraf dükkanı bulunuyordu. Hal böyle olunca çevremize de güvenerek Denizli'nin 7. sarraf dükkanını açtık.

Liseyi bitirdikten sonra üniversite sınavına girmek istedim ancak dükkanı yeni açtığımızdan ve çok iş olduğundan babam müsaade etmedi. Arkadaşlarım üniversite sınavında başarılı olup istedikleri bölümleri okudular. Konusu açılıp da bana ''Sen nerede okuyorsun?'' dediklerinde de ben ''Kaleiçi Üniversitesi'' derdim. O dönemlerde Türkiye'de sayılı üniversite olduğu için bu cevabımı duyan herkes ''Nerede o üniversite biz neden hiç duymamışız?'' diyerek hayret ederdi.

Tekrardan tekstil sektörüne nasıl döndünüz?

1983 yılında babam ani bir kalp krizi geçirdi ve hayatını kaybetti. Annem, ben ve iki kardeşim öylece kalakaldık. Ben büyük olduğum için dükkanın başında ben duruyordum. 1980'li yılların sonlarına doğru ise köydeki tarlasını satan herkes sarraf dükkanı açmaya başladı. Dükkan kiraları yükseldi, meslek ahlakı bozuldu, insanlar birbirini tanımaz oldu. Eskiden beri süre gelen dayanışma, kardeşlik ve okul ruhu yitmeye başladı.

Piyasa böyle olunca, yalnızca sarraf dükkanının kazandırdığı para ile geçinemeyeceğimizi anladım. Eski sattığımız tezgahların biraz daha modernini alıp havlu dokuma yapmayı düşündüm ancak babam dokuma ile uğraşırken ben çok küçük yaşlarda olduğumdan mesleği hiç bilmiyordum. Sektördeki büyüklerimizden olan Ahmet Gökşin'den akıl almaya gittim. Ahmet Bey de bana yeni aldığı bir nakış makinesi gösterdi ve ''Sana da alalım bu makineden. Ödeme kısımlarındaki planlamaları bana bırak. Banka işlerini ben hallerim'' dedi.

İlk nakış makinesi ve büyük heyecanlar...

Hemen Dörtçeşme'de uygun bir yer kiralayıp makinenin siparişini verdik. Öyle heyecanlıyız ki, ''Makine İzmir'den yola çıktı'' diye bizi aradıktan sonra sokak sokak kamyon aramaya başladık. Sabaha karşı makine geldi ve teknisyenler kurulumu gerçekleştirdiler. Biz makinenin nasıl çalıştığını öğrenene kadar bize ders verdiler.

Aradan biraz zaman geçince ufak tefek işler almaya başladık. Daha çok iş almak istiyorduk ancak kapasitemiz yetersiz geldiği için maalesef iş alamıyorduk. Makine sayımızı üçe, ardından altıya çıkardık. Hem işi yeni ve iyi yaptığımız hem de sektörde yavaş yavaş tanınmaya başladığımız için birçok iş kendiliğinden gelmeye başladı.

İş yoğunluğu nedeniyle makine sayımızı 10'a çıkardık. Gündüz sarraf dükkanı işletiyor, akşam atölyeye koşuyorduk. Bir süre sonra işe kendimizi daha iyi verebilmek adına benim atölyeye diğer kardeşimin yanına, kardeşimin de sarraf dükkanın başında durmasına kararını verdik. Sarraf dükkanındaki sermayeyi yavaş yavaş atölyeye aktardık.

Motif büyüyor...

İşler o kadar yoğundu ki, hafta sonu da dahil olmak üzere günün 24 saati çalışıyorduk. O dönemde Tümteks firmasından bir telefon aldık. ''450 bin tane ürün yapılması gerekiyor, Eylül ayına kadar kaç tanesini yapabilirsiniz?'' diye. Çok güzel teklif ancak elimizdeki iş yoğunluğundan bir tane ürün bile yapmamız mümkün değildi. Hemen İzmir'i arayıp iki tane makine siparişi verdik. Firmaya sadece 30 bin ürünü yapabileceğimizi söylediğimizde ''Motif bile bu kadar yapabiliyorsa yandık! Biz ürünleri nasıl yetiştireceğiz'' dediler. Anladık ki bizim işleri daha da büyütebilmemiz için organizeye taşınmamız ve fabrikayı genişletmemiz gerekiyordu.

Organize Bölgesi'nde rant olmaması için yer alış satışı yapılmıyordu. Zor zahmet bir yer bulup fabrikanın inşaatına başladık. 1995 yılında inşaatı yarılayınca da hemen taşındık. Fabrikamız faaliyete başladığında nakış makinesi sayımızı yirmi beşe çıkardık ve fason olarak üretime devam ettik. Günde yaklaşık 400 bin ürün giriş

çıkışı oluyordu ve hataların olmaması adına sorumluluğumuz daha da artmıştı.

Konfeksiyon ile başlayan yurtdışı serüveni

İşler bu kadar iyi giderken Denizli'nin en makus şeyi ile karşı karşıya kaldık: '' Ben bu işi Motif'e ne kadara yaptırıyorum? Bir makine alsam ve başına da bir adam diksem daha ucuza gelir. '' Bu düşünce ile hareket eden firmalar kendi nakış makinelerini almaya, kolay işleri kendileri yapıp yalnızca zor olanları bize göndermeye başladılar. Bu rekabet ortamı işlerimizi azalttığı gibi fiyatları da düşürdüğü için hızla makinelerimizi satıp tezgah aldık ve konfeksiyon bölümümüzü kurduk. Önce, Almanya'dan Türk bir müşteri ile çalışmaya başladık. Aramızda güven ve sadakata dayalı bir iş ahlakı gelişti, ''Biz Almanya'da ondan başka kimseye satış yapmıyor, o da bizden başka yerden mal almıyordu.''

Kaleiçi'nde yetiştiğimiz için işimizi her zaman titizlikle, saygı ve özveri ile yürüttük. Bu sebeple katıldığımız fuarlarda firmamızın adını duyurmayı başardık, müşteri portföyümüz kendiliğinden oluşmaya başladı. İtalya, Almanya, Fransa gibi ülkelerle çalışmaya başladık ve hepsi ile aile sıcaklığında bir iş ilişkisi içerisindeyiz.

Günümüz gençliğini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bizim dönemimizde elinizde hangi meslek olursa olsun ona sımsıkı sarılmak zorundaydınız. Herkes patrondu ama hiç kimse ''ben patronum'' edası ile gezmiyordu. Haftanın her günü, günün 24 saati çalıştığımız dönemler oluyordu. Kaleiçi'nde pişmiş çoğu esnaf zaten yokluktan geliyordu. İş öğrendiğiniz usta sizin sabrınızı ölçer, sizi her işe koşturur ama bildiği her şeyi en ince ayrıntısına kadar öğretirdi. Alışverişin olmadığı gün öğle yemeği yemek içimize sinmezdi. Kaleiçi'nin köşesinde susamlı tavuk (simit) satan bir amcamız vardı. Bir tane alır gizli gizli yerdik.

Türkiye çok hızlı büyüdü ve gelişti. İçinde bulunduğumuz dönemde değer, sabır ve işini aşkla yapma duyguları kalmadı. Kimse gelirine göre harcama yapmıyor. Kimse tırnakları ile kazıyarak bir yere gelme peşinde koşmuyor, ''en kısa yoldan nasıl masa başı iş bulurum, nasıl patron olurum'' düşüncesi ile hareket ediyorlar. Örneğin; çalışmak için yeni mezun birisi geliyor, kendisinden tecrübe olarak fazla ancak eğitim olarak geride diye ustasına itaat etmek istemiyor. Bu da disiplinsizliğe neden oluyor ve iş verimini düşürüyor. Liseyi bitirmiş biri çok kısa bir zaman sonra sorumluluk alacak hale gelir zaten ama pişmeden o seviyeye gelmek isteyince gençlerin işi zorlaşıyor. Gayret etmeliler. İş verilmez, alınır. Sabır gerekli.

"Sektörde ara eleman açığı problemi ciddi bir boyutta"

Gençlerin bu genel kanısına baktığınızda meslek lisesini tercih eden öğrencilerin azaldığını, heveslerinin olmadığını, yalnızca bir lise okumak için eğitimlerine devam ettiklerini görüyoruz. Okullarındaki donanımlar yetersiz olduğundan işi tam anlamıyla kavrayamıyorlar, iş hayatına atılınca da öğrenmek için gayret etmiyorlar. Biz de bu duruma biraz destek olabilmek amacıyla Nakış Sanayicileri Derneği olarak Pamukkale Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu'na ve Kız Meslek Lisesi'ne nakış makinesi ve desen sistemi hediye ettik.

Sektördeki ara eleman açığı problemi ciddi bir boyutta. Her firma her alanda ara eleman arıyor ancak yetiştirecek bir mezun bulamıyor. Bu problemle başa çıkabilmek için Organize'de bulunan meslek lisesi Denizli Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü tarafından devralındı ve OSB Teknik Koleji olarak yeniden eğitim hayatına başladı. Meslek lisesi öğrencilerinin eğitimlerini destekleyebilmek adına okul baştan sona yenilendi, bölümlerde ihtiyaç olacak bütün makinelerin prototipleri yapıldı.

Bu gençler bizim son şansımız, meslek liselerine gereken önem verilmezse ekonominin seyri daha da olumsuz yöne doğru ilerler. Rahmi Koç'un da dediği gibi ''meslek lisesi memleket meselesi.''

DENİZLİ'NİN BİLİŞİM ÖNDERİ: DOSBİL

1983 yılından beri Denizli'de bilişim sektöründe önemli adımlar atan ve Türkiye'de marka haline gelen ve BT Haber Dergisi'nin belirlediği "Türkiye'nin İlk 500 Bilişim Şirketi" listesine 209'ncu olarak sıralamaya girmeyi başarmış DOSBİL Bilgisayar'ın Kurucu ortağı Mustafa Kaygın, firmanın faaliyet alanlarını ve gelecek planlarını DESİAD Gündem'e anlattı.

GÜLSU YAŞAR

Mustafa Bey firmanızın kurulduğu dönemlerden biraz bahseder misiniz?

Türkiye'nin Sektördeki en eski firmalardan olan Dosbil. Denizli'deki Bilişim, faaliyetlerin gelişmesinde öncü olmuştur.
Önceleri bilgisayar ve bilgisayar programları satışı yapan bir firmaydık ve kurulduğumuz günden beri kendi markamızı geliştirmek ve ülke içinde sektöre yön veren firmalar arasında olabilmek için işimize ve personelimize yatırım yapmayı tercih ettik. Bu günden geriye doğru baktığımızda hedeflerimizin bir çoğuna ulaştığımızı ama yeni hedeflerle kararlı bir yolda ilerlediğimizi görmekteyim.

DOSBİL adı nereden geliyor?

Disk Operating System'in ve Bilgisayarın kısaltmasıdır.

Denizli'de çok sayıda bilişim firması var. Sizi onlardan ayıran ve bu kadar güçlenmenizi sağlayan etmenler nedir?

Dosbil ailesi olarak sektörümüzü ilgilendiren konularda kendimiz ve personelimizin sürekli eğitim ve seminerler ile güncel kalmasını sağlıyoruz. Yurt dışı eğitim, etkinlik ve seminerlere her yıl mutlaka katılarak sektörümüzün Dünyadaki gelişmelere ve ülkemize yansımalarını çok yakından takip etmeye çalışıyoruz. Öncülüğünü yaptığımız tüm markalar için personelimizin yetkinliklerini en üst seviyede tutarak müşterilerimizin bizleri teknik açıdan da tercih etmeleri için ciddi yatırımlar yapıyoruz.

.

DOSBİL Şirketler Grubu'ndan bahsedebilir misiniz?

Şirketimizin son 10 yıldır göstermiş olduğu kesintisiz büyüme grafiğinin durmadan devan edebilmesi ve müşterilerimize verdiğimiz hizmetlerin katma değerini arttıra bilmek için, 4 şirketimiz ile profesyonel hizmet vermeye çalışıyoruz

DOSBİL; Müşterilerimizin kullanıcı bilgisayarlarından başlayarak sunucu sistemlerine kadar olan tüm projelendirme ve destek hizmetlerini marka bağımsız olarak sağlamak, 3D Printer alanında farklı uygulamaları hayata geçirmek ve müşterilerimize enerji depolama alanında da profesyonel ekibimizle çözüm ve destek hizmetlerini veren gurup şirketimizdir.

ELSA ; SAP – SECURITY – BLOCKCHAIN ve IoT (nesnelerin interneti), IT sistem entegrasyonu gibi konuların uçtan uca projelendirildiği ve destek hizmetlerini veren gurup şirketimizdir.

SKYNET; ERP (kurumsal kaynak planlaması) ve MRP (malzeme ihtiyaç planlaması) işleri ile ilgilenen şirketimiz.
ROS; Robot ve otomasyon sistemlerinin endüstri-

Türkiye'de sistem entegrasyonu yapan sayılı firmalardan biriyiz ve dünya ile entegre içindeyiz. Alanımızla ilgili ülkemize katkı sağlayabilecek her türlü gelişme hakkında bilgi sahibiyiz. Bu konularda yurtiçi ve yurtdışından aldığımız birçok ödülümüz var.

yel robotların projelendirmesini yapan gurup şirketimizdir.

Yurtdışında çalıştığınız firmalar var mı?

Alanımızdaki başarımız sayesinde yurt dışındaki potansiyel müşteriler ile daha çok temas kurmamız için Taiwan'a üç kez üst üste davet edildik. Bu davetler de bizi yurtdışındaki üretici firmalar ile dirsek teması halinde olmaya yöneltti. Yani, yakın dönemde de yurt dışı firmalarla da çalışmalara başlayacağız.

Müşteri portföyünüz kimlerden oluşuyor?

Ülkemizde ilk 500 içerisinde bulunan birçok sanayi kuruluşu, enerji dağıtım şirketleri, ülkemizde önde gelen birçok turizm şirketi, üniversiteler, belediyeler, özel ve kamu hastanelerini kapsayan çok geniş bir müşteri portföyümüz bulunmaktadır.

Önümüzdeki dönemlerdeki planlarınız nelerdir?

Önümüzdeki yıllarda sektörümüzün en önemli konularından olacak olan Enerji Depolama, Blockchain, Endüstri 4.0, IoT gibi son iki yıldır yaptığımız yatırımlara hız kesmeden devam etmek.

Peki son olarak Neden DOSBİL?

Türkiye'de sistem entegrasyonu yapan sayılı firmalardan biriyiz ve dünya ile entegre içindeyiz. Alanımızla ilgili ülkemize katkı sağlayabilecek her türlü gelişme hakkında bilgi sahibiyiz. Bu konularda yurtiçi ve yurtdışından aldığımız birçok ödülümüz var. Bu da işimizi ne kadar doğru ve iyi yaptığımızın göstergesidir. Bilhassa iş insanlarımızın bilişim konusundaki her türlü beklentilerini karşılayabilecek bir kadroya sahip olduğumuzun bilinmesini isteriz.

Sunucu
Veri Depolama
İş İstasyonları
Ağ Çözümleri
Enerji
Güvenlik
Servis
Yazılım

DOSBİL®
Yarının Teknolojisi

canias ERP
Çözüm Ortağı.

IBM
TREND MICRO
trex DCAS
Productivity & Production Monitoring Technologies
SONICWALL
FORTINET
CISCO
lenovo
HUAWEI
hp
ZyXEL
Tescom
KESİNTİSİZ GÜÇ KAYNAKLARI

Merkez
Topraklık Mh. Fevzi Çakmak Blv.
No:16 Pamukkale / Denizli
Tel : +90 258 265 1353
www.dosbil.com.tr

Şube
Mansuroğlu Mah. 1593/1 Sk. No:48
Lider Centrio B Blok K:7 D:74 / 35535
Manavkuyu Bayraklı / İzmir
Tel : +90 232 348 3520

Nostalji

28 Şubat 2009 - Genel Kurul Toplantısı

19 Ekim 2011 - Merhum Ali Cillov ve oğlu Mehmet Cillov

19 Ekim 2011 - Denizli Geçmişin Işığında Geleceğini Arıyor konulu çalıştay

4 Haziran 2011 - Genel Kurul Toplantısı

08 Mayıs 2010 - "Küresel Krizin Denizli iş Gücü Piyasasına Etkisi ve Kıdem Tazminatının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerilerinin Tespiti" projesine yönelik çalıştay

12 Haziran 2010 - "Küresel Krizin Denizli iş Gücü Piyasasına Etkisi ve Kıdem Tazminatının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerilerinin Tespiti" projesine yönelik panel

12 Haziran 2010 - "Küresel Krizin Denizli iş Gücü Piyasasına Etkisi ve Kıdem Tazminatının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerilerinin Tespiti" projesine yönelik panel

03 Mayıs 2010 - "Dünya Ekonomisindeki Gelişmeler, Türkiye'ye Yansımaları ve Beklentiler" konferansı